

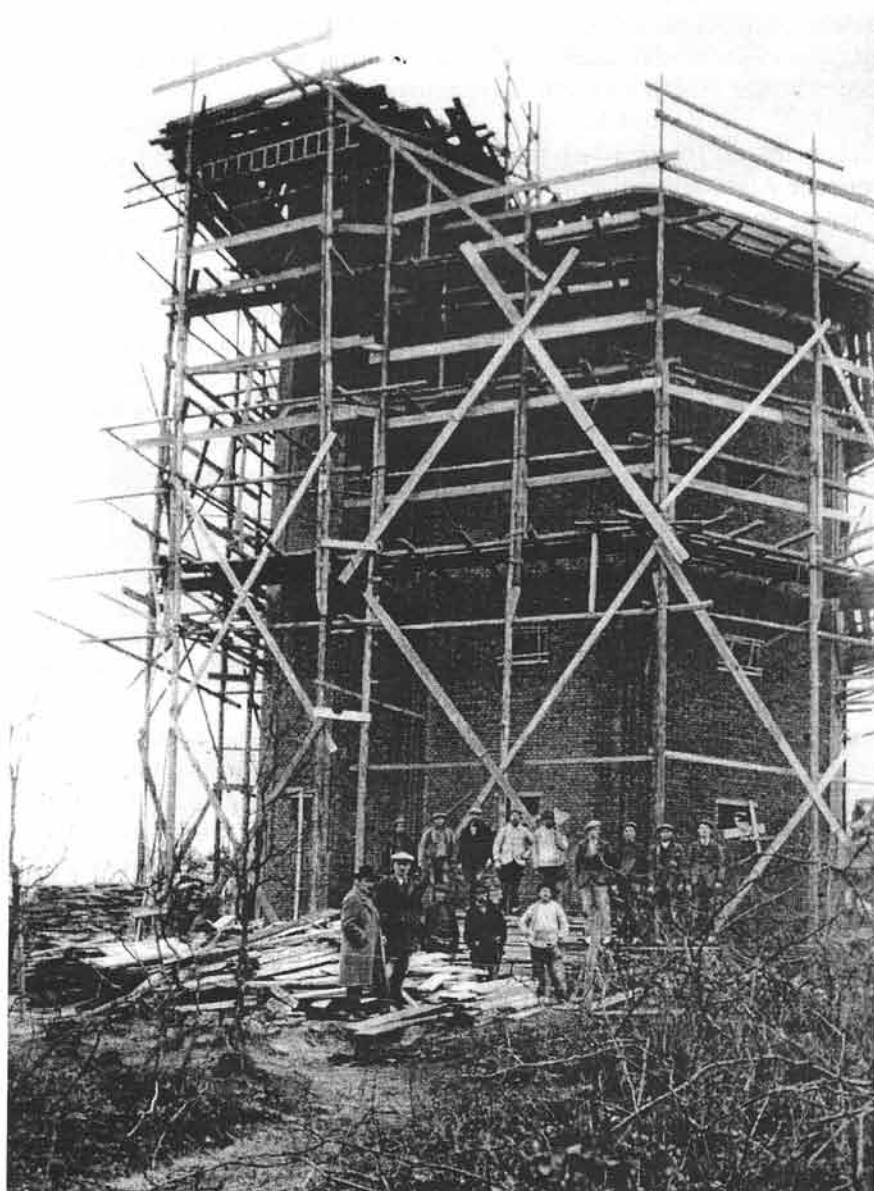
De bouw van de watertoren

G.B.Koster

Van de heer J.Olthoff, Barchemseweg 14, ontvingen wij prachtige foto's van de in aanbouw zijnde watertoren op de Paaschberg. Voor het archief van het Historisch Genootschap mogen deze foto's worden bewaard en in het openbaar worden vertoond tijdens de bekende jaarlijkse dia- en filmmiddagen en -avonden.

Wij zijn erg blij met deze geste van de heer Olthoff, die tevens een verzoek aan ons heeft gedaan om een goede plek te vinden voor oud handwerkgereedschap uit de periode van zijn vader, die actief aannemerswerk uitvoerde in Lochem en omgeving. Het bestuur zoekt nog een oplossing om voor dergelijke aanbiedingen van oud handwerkgereedschap, dat vooral gebruikt werd in onze omgeving een goede passende plek te vinden.

Bij de publicatie van de ontvangen foto's van de watertoren een korte samenvatting van een reeds eerder door amateur-historicus Jan Klein Egelink geschreven verhaal met als titel:

Uitzichttoren "Citadel" of "Kiek-uit" werd Watertoren

Het Ministerie van Volksgezondheid drong er bij de gemeenten in Nederland op aan om met spoed een waterleidingnet aan te leggen. Hierdoor verdwenen de meeste handpompen, die vervangen werden door tapkranen waaruit via een te bouwen pompstation en watertoren de bevolking de beschikking zou krijgen over het beste drinkwater, dat in dit geval uit het zuivere zand achter de Paaschberg zou worden opgepompt.

Lang was hier door de gemeente over gepraat, al sinds 1913, doch de zaak had zich voortgesleept. Nu zou het er toch van komen. De toenmalige architect, de heer Wessel, kreeg de opdracht een ontwerp te maken voor een watertoren, te bouwen op de plaats waar een jaar eerder nog de "Kiek-uit" stond.

Op 23 mei 1924 was het ontwerp klaar. Het zou een watertoren worden van 14,60 meter hoog. De "Kiek-uit" was maar 7 meter. Lochem verheugde zich inmiddels op het feit dat er weer een uitzichttoren op de Paasberg zou verrijzen, alhoewel het nog

lang niet zeker was, dat het een toeristische attractie werd. Toch liepen verschillende Lochemse winkeliers al op de zaak vooruit en werd er reclame gemaakt voor de Paasberg-Belvédère, die op dat moment nog gebouwd moest worden. Zo werden bijvoorbeeld tijdens de feestweek van de plaatselijke Middenstand (zomer 1924) door de drogist en sigarenhandelaar J.W. Poelstra op de Nieuwstad sigaren verkocht, gebanderoleerd met een afbeelding van de "Lochemse Watertoren"; het aangeprezen merk sigaar ging vlot van de hand.

Toch ging de ontwikkeling van een en ander vanaf toen snel in haar werk. Op 4 Juli 1924 werd de bouw van het pompstation en de watertoren aanbesteed.

Op 25 juli werd het werk voor beide waterleidinginstallaties opgedragen aan de firma J.Olthoff

voor de som van fl. 45.965,00; de pompinstallatie werd geleverd door machinefabriek Gebr. Stork en Co., Hengelo voor fl. 8.700,00. Het pompstation met de installatie kwam kerstmis 1924 al gereed. Op 5 maart 1925 was de grote dag, Lochem had haar waterleiding.

De watertoren, een kloek en massief bouwwerk, werd officieel geopend door de Commissaris van de Koningin in Gelderland, Jhr. Van Critters.

Het platform had een middellijn van 9,75 meter. In 1925 besloot de gemeenteraad de nieuwe watertoren ook als uitzichttoren te bestemmen, tot grote vreugde van de Lochemers en de instanties die zich bezighielden met het promoten van het plaatselijk toerisme.

Op Hemelvaartsdag, 22 mei 1925, werd de watertoren voor het eerst beklommen. Tegen een entree

van fl. 0,05 per persoon werd ze op die eerste dag door 953 personen bezocht. Ook kon men een verrekijker huren voor fl. 0,10 om de liefhebber van natuurschoon in staat te stellen vanaf het nieuwe uitzichtpunt het uitgestrekte parklandschap, dat Lochem omgaf, nog beter te kunnen aanschouwen.

Al spoedig werden er officiële pachters aangesteld, die niet alleen de entreekaarten verkochten, doch ook een soort kiosk exploiteerden, waar ansichtkaarten en versnaperingen te koop waren. Een bekende Lochemer uit die tijd, die zich hiermee lang heeft beziggehouden, was wijlen de heer P. Lubbers Sr.

Bron:
Extra Archief 13-08-86

